

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi maatalouden rakennetuista annettua lakia sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetusta annettua lakia siten, että lakien nojalla myönnettävien valtiontakausten kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa nykyisen 80 miljoonan euron sijasta. Valtiontakauksia voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa.

Esityksen tavoitteena on varmistaa maa- ja porotalouden investointien rahoitus ja toteutuminen Euroopan unionin rahoituskausien välisen siirtymäkauden aikana

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan niin pian kuin mahdollista.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	5
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	6
5 Lausuntopalaute	6
6 Säännöskohtaiset perustelut.....	6
7 Voimaantulo	7
8 Toimeenpano ja seuranta	7
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	8
LAKIEHDOTUKSET	9
maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n muuttamisesta	9
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta ...	9
LIITTEET	11
RINNAKKAISTEKSTIT	11
maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n muuttamisesta	11
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta .	12

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Valtiontakauksia maatalouden ja porotalouden rakenteen kehittämiseen voidaan myöntää maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), *maatalouden rakennetukilaki*, sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), *porotalouden rakennetukilaki*, nojalla. Lakien mukaiset valtiontakaukset voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston, *Makera*, käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Maatalouden rakennetuet ovat osa komission hyväksymää Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014—2020.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ohjelmakautta 2014—2020 on pidennetty 31.12.2022 asti 28.12.2020 voimaan tulleella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/2220 tiettyjen siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja Euroopan maatalouden tukirahaston (maaloustukirahasto) tukea varten vuosina 2021 ja 2022 sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 muuttamisesta varojen ja soveltamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 ja asetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta varojen ja tällaisen tuen jakamisen osalta vuosina 2021 ja 2022.

Maatalouden rakennetukilain ja porotalouden rakennetukilain mukaan myönnettävien valtiontakausten pääomaa saa voimassa olevan lainsäädännön perusteella samanaikaisesti olla maksamatta enintään 80 miljoonaa euroa. Kun takausten myöntämisen ja nostamisen välinen aikaviive otetaan huomioon, ovat takausten myöntämismahdollisuudet maa- ja porotalouden investoinneille nykyisen 80 miljoonan euron enimmäismäärän puitteissa hyvin rajalliset EU:n rahoituskausien välisenä aikana vuosina 2021-2022, *siirtymäkausi*. Jos valtiontakausta ei olisi käytettävissä siirtymäkauden aikana, voisi etenkin suurimpia investointihankkeita jäädä toteutumatta ja EU:n osaksi rahoittamia avustusvaroja jäädä käyttämättä.

Tämän vuoksi maa- ja metsätalousministeriö asetti lainsäädäntöhankkeen maatalouden rakennetuki lain 18 §:n sekä porotalouden rakennetukilain 41 §:n muuttamiseksi (VN/2020/2020, MMM059:00/2020), jonka tarkoituksena oli valmistella hallituksen esitys maatalouden rakennetukilain ja porotalouden rakennetukilain muuttamiseksi siten, että lakien nojalla myönnettävien valtiontakausten kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa nykyisen 80 miljoonan euron sijasta.

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Saamelaiskäräjiltä, Paliskuntain yhdistys ry:ltä sekä keskusrahailtoilta (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, OP ryhmä, S-pankki, Säästöpankkiryhmä). Lisäksi lausuntopyyntö oli saatavilla maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilla.

2 Nykytila ja sen arviointi

Maatalouden rakennetukilaissa säädetään maatilain investointituesta ja nuoren viljelijän aloitustuesta. Maatalouden rakennetukilain mukaisia valtiontakauksia voidaan myöntää osana maatilain investointitukia maatalouden tuotantotoiminnan kehittämiseen. Lain mukaisia valtiontakauksia voidaan myöntää lypsy- ja nautakarjatalouden, sikatalouden, lihasiipikarjatalouden,

lammas- ja vuohitalouden, hevostalouden, turkistalouden, kasvihuonetuotannon sekä uusiutu-
via energialähteitä hyödyntäviin energiatuotannon rakentamisinvestointia investointia varten
otetulle lainalle.

Maatalouden rakennetukilain 18 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston voidaan myöntää Ma-
keran käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa
ja valtioneuvoston kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta
enintään 80 miljoonaa euroa. Lisäksi lainkohdan mukaan lainojen pääoman enimmäismäärää
laskettaessa huomioon otetaan sellaisten lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun
toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista.

Maatalouden rakennetukilain mukaista valtioneuvostoa ei myönnetä, jos hakijalla on käytettä-
vissään muuta lainan vakuudeksi käypää omaisuutta. Kaikilla rakennetukea saavilla tiloilla on
oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan ja rahoitettavat hankkeet arvioidaan va-
lintamenettelyn kautta.

Porotalouden rakennetukilain säädetään tuesta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakenteen
ja toimintaedellytysten parantamiseksi ja kehittämiseksi. Tukimuotoja ovat elinkeinonharjoitta-
jan investointituki, nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuki, elinkeinonharjoittajan asunnonra-
kentamistuki, paliskunnan investointituki, paliskunnan aitojen kunnossapitotuki, tutkimusrahoi-
tus ja erityiset etuudet. Porotalouden rakennetukilain mukaisia valtioneuvostoa voidaan myön-
tää tuotantorakennuksen rakentamista, porojen hankintaa ja asunnon rakentamista varten ote-
tulle lainalle. Lain nojalla myönnettävissä valtioneuvostoa noudatetaan pääosin samoja sään-
töjä ja menettelyitä kuin maatalouden rakennetukilain myönnettävissä valtioneuvostoa.

Porotalouden rakennetukilain 41 §:n mukaan valtioneuvoston voidaan myöntää Makeran käyttö-
suunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa ja valtioneu-
voston kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 80
miljoonaa euroa mukaan lukien lainat, jotka on myönnetty maatalouden rakennetukilain ja sitä
vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla. Lisäksi lainkohdan mukaan edellä mainittua
määrää laskettaessa huomioon otetaan sellaisten lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan
vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista. Käytännössä porotalouden
rakennetukilain säädetty 80 miljoonan euron enimmäismäärä on sisällytetty maatalouden ra-
kennetukilain tarkoitettuun vastaavaan enimmäismäärään.

Maa- ja porotalouden rakennetukien valtioneuvostoihin sisältyvän valtioneuvoston laskentamene-
telmä on ilmoitettu komissiolle ja niissä noudatetaan komission päätöstä K(2011) 1321, lopul-
linen. Maatalouden rakennetukilain myönnettävä valtioneuvoston on hyväksytty osana Manner-
Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2014—2020. Porotalouteen myönnettävä valtioneu-
voston on hyväksytty komission päätöksellä C(2016) 1752 lopullinen.

Rakennetukien valtioneuvoston avulla on voitu helpottaa investointihankkeiden kokonaisra-
hoituksen järjestämistä tilanteissa, joissa tilan toiminta on kannattavaa ja investointi parantaa
entisestään tilan tehokkuutta ja kilpailukykyä, mutta vakuusvajeen vuoksi luottolaitos ei vaka-
varaisuussääntöjensä puitteissa voi myöntää investoinnin vaatimaa rahoitusta. Käytännössä
tämä vaikuttaisi etenkin suurimpien investointihankkeiden toteutumiseen, jos tilan omat vakuu-
det ovat jo käytössä, sillä ilman riittäviä vakuuksia kannattavakaan investointi ei välttämättä saa
rahoitusta. Mikäli maa- ja porotalouden valtioneuvostoa ei olisi käytettävissä siirtymäkauden
aikana, tämä voisi hankaloittaa investointien rahoitusjärjestelyjä ja sitä kautta niiden toteutu-
mista. Jos hankkeita jäisi merkittävästi toteutumatta, voisi investointeihin varattuja EU:n osaksi
rahoittamia avustusvaroja jäädä käyttämättä.

Investointihankkeiden koon kasvaminen, tilojen toiminnan muuttuminen yhä yritysmäisempään suuntaan ja pankkien kiristyneet vakavaraisuusvaatimukset ovat viime vuosina lisänneet rakennetukien valtioneuvoston kysyntää. Maatalouden rahoitusasemaa ja rahoitusvälineitä selvittänyt hanke (Maatalouden asema rahoitusmarkkinoilla: kysyntä, tarjonta ja uudet instrumentit, PTT työpapereita 200.) ennakoidaan takausten kysynnän tulevaisuudessa edelleen kasvavan. Rakennetukien tukimuotoja ja enimmäismääriä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti tulevan EU-rahoituskauden valmistelun ja sen yhteydessä toteutettavassa maa- ja porotalouden rakennetukijärjestelmien uudistuksessa. Samassa yhteydessä voidaan kehittää Makeraa takausvälineenä.

Nykyinen valtioneuvoston kohteena olevien lainojen maksamatta olevan pääoman 80 miljoonan euron enimmäismäärä on alun perin mitoitettu vastaamaan yhden ohjelmakauden tarpeita, eikä siinä ole huomioitu kahden vuoden siirtymäkautta, kuten ei muussakaan ohjelman alkuperäisessä rahoituksen suunnittelussa.

Vuoden 2019 lopussa maatalouden rakennetukilain ja porotalouden rakennetukilain nojalla myönnettyjen valtioneuvoston käytössä oleva määrä oli noin 57,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 takauksia myönnettiin 51 kpl yhteensä noin 14 miljoonan euron lainapääomalle ja koko käytettävissä ollut takausten myöntämisvaltuus sidottiin jo maaliskuun puoliväliin mennessä vireille tulleisiin hakemuksiin tehtyihin takauspäätöksiin.

Nykyisen investointitahdin jatkuessa takausten vuosittainen tarve siirtymäkaudella olisi arviolta 15-20 miljoonaa euroa. Viime vuosina takauksia on myönnetty noin 50-60 investointihankkeelle keskimäärin noin 260 000 euroa hanketta kohden. Huomioiden nykyisen takausten enimmäismäärän rajoitteen ja siitä jo käytössä olevan määrän, valtioneuvoston myöntömahdollisuudet siirtymäkauden aikana tulisivat olemaan hyvin rajalliset ja käytännössä takausta voitaisiin myöntää vain muutamalle hankkeelle vuosittain. Maa- ja porotalouden investointien valtioneuvoston maksamatta olevan pääoman enimmäismäärän nosto mahdollistaisi takausten myöntämisen siirtymäkauden aikana ja osaltaan turvaisi alkutuotannon elinkeinojen rakennekehityksen jatkuvuutta.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa valtioneuvoston myöntäminen tukikelpoisille maa- ja porotalouden investointihankkeille siirtymäkauden aikana. Valtioneuvoston tuki on osa rakennetukien rahoituskokonaisuutta, jonka avulla helpotetaan investointihankkeiden rahoituksen saatavuutta.

Lakeihin esitettävien muutosten avulla varmistettaisiin tilojen kilpailukykyä parantavien ja tulevaisuuden elintarviketuotantoa edistävien investointihankkeiden toteutumista ja huoltovarmuutta. Tällä olisi vaikutusta etenkin suurimpiin investointihankkeisiin, joissa tilan käytettävissä olevien omien vakuuksien vaje on suuri ja ulkopuolisen takauksen saaminen on usein edellytys koko hankkeen toteuttamiselle. Investointihankkeiden toteutumien varmistamisella tavoitellaan myös investointeihin varattujen EU:n osaksi rahoittamien avustusvarojen täysimääräistä käyttöä.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalouden rakennetukilakia ja porotalouden rakennetukilakia siten, että lakien nojalla myönnettävien sekä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen valtioneuvoston kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa nykyisen 80 miljoonan euron sijasta.

Valtiontakauksen kohteena oleviin investointeihin tai takauksen myöntämisen ehtoihin ei ehdoteta muutoksia, vaan tarkoituksena on mahdollistaa nykyistä vastaavien valtiontakausten myöntäminen maa- ja porotalouden investointien rahoittamiseksi kahden vuoden siirtymäkauden aikana ennen uuden rahoituskauden EU-lainsäädännön mukaisen tukijärjestelmän toimeenpanon alkamista.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Esityksellä ei olisi välittömiä vaikutuksia valtion talousarvioon, sillä valtiontakaukset myönnettäisiin Makeran käyttösuunnitelmassa vuosittain osoitettavan myöntämisvaltuuden puitteissa ja mahdolliset takaustappiot katettaisiin Makeran varoin.

Maa- ja porotalouden investointeihin liittyvistä valtiontakauksista peritään takausprovisiota ja toistaiseksi myönnettyistä takauksista perityt takausmaksut ovat olleet selvästi suuremmat kuin Makeran maksettavaksi jääneet takaustappiot. Kahden viime vuoden aikana takaustappiot ovat kuitenkin kasvaneet ja investointihankkeiden koon kasvaessa. Maatilojen yhtiöittämisen lisääntyessä riski takaustappioihin kasvaa edelleen. Tämä tulee huomioida Makeran toiminnan suunnittelussa.

Jos valtiontakauksista aiheutuvien takaustappioiden riskiprofiiliksi arvioidaan kahdeksan prosenttia, 30 miljoonan euron takausmäärällä tämä tarkoittaisi, että Makeran menoissa tulisi varautua 2,4 miljoonan euron mahdollisiin takaustappioihin. Toisaalta 30 miljoonan euron takausmäärästä tuloutuva vuotuinen takausprovisio luottolaitoksille maksettavien kulujen jälkeen olisi 330 000 euroa.

Maa- ja porotalouden investointien takausmahdollisuuden jatkuvuus helpottaisi tilojen hankkeiden rahoitusjärjestelyjä ja sitä kautta parantaisi mahdollisuuksia rakenneinvestointien toteuttamiseen. Valtiontakauksella voi olla myös pieni alentava vaikutus luottolaitoksen lainasta perimään marginaaliin, koska valtiontakaus osaltaan vähentää lainaan liittyvää luottotappioriskiä.

Lakeihin ehdotettujen muutosten toimeenpano on toteutettavissa vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman rajoissa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla käytettävissä olevin resurssein valtiontalouden kehyspäästösten sekä valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa.

5 Lausuntopalaute

Lausunnoissa...

6 Säännöskohtaiset perustelut

1. Laki maatalouden rakennetuista

Lain 18 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain nojalla myönnettävien valtiontakausten kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa nykyisen 80 miljoonan euron sijasta.

Saman lainkohdan mukaan kyseistä enimmäismäärää laskettaessa otetaan huomioon sellaisten lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista. Maatalouden rakennetukilain alkuperäisen hallituksen esityksen (HE

113/2007 vp) mukaan tällä tarkoitettiin valtioneuvoston päätöksiä, joita on myönnetty lakia edeltäneen maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) sekä sitä edeltäneen maaseutuelinkeinolain (1295/1990) perusteella. Lain 18 §:n 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että valtioneuvoston kohteena olevien lainojen maksamatta olevaa pääomaa laskettaessa huomioon otetaan maatalouden rakenteen parantamiseksi aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista.

2. Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista

Lain 41 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain nojalla myönnettävien valtioneuvoston kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa nykyisen 80 miljoonan euron sijasta. Nykytilaa vastaavasti tässä otettaisiin huomioon lainat, jotka on myönnetty maatalouden rakennetukilain ja sitä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla.

Samanaikaisesti lainkohdan mukaan kyseistä enimmäismäärää laskettaessa huomioon otetaan lisäksi sellaisten lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista. Porotalouden rakennetukilain alkuperäisen hallituksen esityksen (HE 247/2010 vp) mukaan tällä tarkoitettiin muun muassa lakia edeltäneen porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) mukaisesti määräämisiin maksuhelpotuksiin myönnettyjen lainojen valtioneuvoston päätöksiä. Lain 41 §:ää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että valtioneuvoston kohteena olevien lainojen maksamatta olevaa pääomaa laskettaessa huomioon otetaan porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen rakenteen parantamiseksi aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista.

7 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan niin pian kuin mahdollista ja niitä sovellettaisiin myös lakien voimaan tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin. Tarkoituksena on, että lakeja voitaisiin soveltaa kaikkiin vuonna 2021 tehtäviin valtioneuvoston kohteisiin investointitukipäätöksiin. Vuoden 2021 investointituen ensimmäinen hakujakso on alkanut 16.10.2020 ja päättyy 15.1.2021. Vuoden toinen hakujakso on alkanut 16.1.2021 ja päättyy 15.3.2021. Tukipäätöksiä hakujaksojen aikana vireille tullessiin valtioneuvoston kohteisiin tukihakemuksiin päästään tekemään, kun valtioneuvoston myöntövaltuus on vahvistettu Makeran käyttösuunnitelmassa ja kuluvan vuoden investointitukiin kohdennettavat avustusvarat ja myöntövaltuudet on osoitettu toimeenpanneille viranomaisille valtioneuvoston raha-asiaiden valiokunnan käsittelyn jälkeen tehtävällä maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

8 Toimeenpano ja seuranta

Muutettavaksi ehdotettujen lakien mukaisten valtioneuvoston kohteiden toimeenpanosta vastaavat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Ruokavirasto. Maa- tai porotalouden rakennetukien hallinnointiin liittyviin viranomaisten tehtäviin tai toimivaltaan ei esitetä muutoksia. Lakiehdotuksella ei perusteta kunnille uusia tehtäviä. Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Ruokaviraston ylläpitämään Hyrrä-tietojärjestelmään eikä siitä aiheutu nykyistä enempiä hallinnollista taakkaa toimeenpanosta vastaaville viranomaisille.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämjärjestys

Esityksellä muutettavaksi ehdotetut lainkohdat ovat alkuperäisessä muodossaan. Maatalouden rakennetukilain säännökset ovat olleet perustuslakivaliokunnan arvioitavana lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 113/2007 vp) yhteydessä. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 16/2007 vp) ei puututtu esityksessä muutettavaksi ehdotettuun säännökseen.

Porotalouden rakennetukilain säännöksiä suhdetta perustuslakiin on selvitetty lakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 247/2010 vp), jonka mukaan esityksessä otettiin huomioon maatalouden rakennetukia koskevasta hallituksen esityksestä annettu perustuslakivaliokunnan lausunto. Porotalouden rakennetukilain säännökset ovat pitkälti yhdenmukaisia maatalouden rakennetukilain vastaavien säännösten kanssa, jotka ovat olleet perustuslakivaliokunnan arvioitavana viimeksi mainittua lakia koskevan hallituksen esityksen yhteydessä. Hallituksen esityksen 247/2010 vp käsittelyn yhteydessä porotalouden rakennetukilain säännöksiä ei lähetetty arvioitavaksi perustuslakivaliokunnalle.

Muutettavaksi ehdotettujen lakien nojalla myönnettävät valtiontakaukset myönnetään Makeran käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Myös mahdollisesta takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan Makeran varoista. Makera on perustuslain 87 §:ssä tarkoitettu talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka tarkoituksesta ja toiminnasta säädetään maatilatalouden kehittämisrahastosta annetussa laissa (657/1966). Perustuslain 87 §:n mukaan talousarvion ulkopuolisen rahaston käyttötarkoituksen olennaista laajentamista tarkoittavan lakiehdotuksen hyväksymiseen vaaditaan eduskunnassa vähintään kahden kolmasosan enemmistö annetuista äänistä. Esitykseen sisältyvien lakien nojalla myönnettävien valtiontakausten ehtoihin ei ehdoteta muutoksia, vaan tarkoituksena on mahdollistaa takausten myöntäminen aiempaa vastaavalla tavalla EU:n rahoituskausien välisen kahden vuoden siirtymäkauden aikana Makeran käyttösuunnitelman rajoissa. Näin ollen kyse olisi rahaston aiempaa käyttötarkoitusta vastaavan toiminnan jatkamisesta.

Lakiehdotuksia ehdotetaan sovellettaviksi lakien voimaan tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin. Suomen lainsäädännössä ei ole nimenomaista taannehtivan lainsäädännön kieltoa taannehtivien kriminalisointien kieltoa lukuun ottamatta. Ehdotettujen muutosten takautuva soveltaminen vireillä oleviin tukihakemuksiin toimisi hakijan eduksi. Jos haettu valtiontakaus voitaisiin myöntää myös ennen lakien voimaantuloa vireille tulleen hakemuksen perusteella, hakijalle ei syntyisi tarvetta hakea takausta uudelleen seuraavalla hakujaksolla, mikä voisi viivästyttää investoinnin rahoitusjärjestelyitä ja aloittamista. Lakien mukaisen investointituen hakija ei ole pakotettu hakemaan valtiontakausta, vaan hän voi valita hakeeko sitä avustuksen tai korkotuen lisäksi. Tältä osin ehdotusta lakien soveltamiseksi lakien voimaan tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin ei pidetä ongelmallisena.

Näistä lähtökohdista käsin katsotaan, että lakiehdotukset voitaisiin käsitellä tavallisessa säätämjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 18 §:n 1 momentti seuraavasti:

18 §

Valtioneuvoston myöntämisen edellytykset

Valtioneuvosto voidaan myöntää maatalouden kehittämistä varten käyttösääntösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Valtioneuvoston kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa. Jäljempänä mainittua määrää laskettaessa otetaan huomioon aikaisemman lainsäädännön nojalla maatalouden rakenteen parantamiseksi myönnettyjen lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan maatalouden kehittämistä varten varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sitä sovelletaan kuitenkin myös lain voimaan tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin.

2.

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 41 § seuraavasti:

41 §

Valtioneuvoston enimmäismäärä

Valtioneuvoston on myöntävä maatalouden kehittämistä varten käyttösääntösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Valtioneuvoston on myöntävä kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa mukaan lukien lainat, jotka on myönnetty maatalouden rakennetuista annettuna lain ja sitä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla. Edellä mainittua määrää laskettaessa otetaan lisäksi huomioon aikaisemman lainsäädännön nojalla porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen rakenteen parantamiseksi myönnettyjen lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan maatalouden kehittämistä varten varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sitä sovelletaan kuitenkin myös lain voimaan tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin.

..

..

1.

Laki

maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 18 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Valtiontakauksen myöntämisen edellytykset

Valtiontakauksen myöntämisen edellytykset

Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Valtiontakauksen kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 80 miljoonaa euroa. Jäljempänä mainittua määrää laskettaessa otetaan huomioon sellaisten lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Valtiontakauksen kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa. Jäljempänä mainittua määrää laskettaessa otetaan huomioon *aikaisemman lainsäädännön nojalla maatalouden rakenteen parantamiseksi myönnettyjen* lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

-----
*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Sitä sovelletaan kuitenkin myös lain voimaan
tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin.*

2.

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 41 §
seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

41 §

41 §

Valtiontakausten enimmäismäärä

Valtiontakausten enimmäismäärä

Valtiontakausta voidaan myöntää maatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Valtiontakauksen kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 80 miljoonaa euroa mukaan lukien lainat, jotka on myönnetty maatalouden rakennetuista annetun lain ja sitä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla. Edellä mainittua määrää laskettaessa otetaan lisäksi huomioon sellaisten lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan maatalouden kehittämisrahaston varoista.

Valtiontakausta voidaan myöntää maatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistetun lainojen pääoman enimmäismäärän rajoissa. Valtiontakauksen kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa mukaan lukien lainat, jotka on myönnetty maatalouden rakennetuista annetun lain ja sitä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla. Edellä mainittua määrää laskettaessa otetaan lisäksi huomioon *aikaisemman lainsäädännön nojalla porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen rakenteen parantamiseksi myönnettyjen* lainojen pääoma, johon kohdistuvan takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat menot katetaan maatalouden kehittämisrahaston varoista.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Sitä sovelletaan kuitenkin myös lain voimaan
tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin.*